

Pastoraat na 2015; een notitie

t.b.v. de Algemene Kerkenraad van de Protestantse Gemeente Enschede.

Enschede, zomer 2015

Geachte leden van de Algemene Kerkenraad,

Met vertegenwoordigers van de zes pastoraats-/bezoekersgroepen van de Protestantse Gemeente Enschede¹ is op initiatief van het pastoresteam gesproken over de pastorale structuur in de PGE vanaf september 2015. Dit overleg heeft geleid tot een pastorale structuurschets, die door alle pastoraatsgroepen met instemming is ontvangen en bekrachtigd.

Graag leg ik, namens de pastoraatsgroepen en het pastoresteam, de notitie *Pastoraat na 2015* aan u voor. Met daarbij het verzoek deze notitie in uw eerstkomende vergadering te bespreken en uw goedkeuring te geven aan de ingeslagen weg.

Uitgangspunt

In iedere wijkgemeente functioneren bezoekers-pastoraatsgroepen. De structuur en werkwijze van deze groepen is zeer divers en het is onverstandig deze groepen geforceerd in één model samen te voegen. Alle bestaande pastoraatsgroepen zullen dan ook in de nieuwe structuur gehandhaafd blijven. Zo koesteren we de kracht van iedere afzonderlijke groep en blijven waardevolle en bestaande netwerken gehandhaafd. De pastoraal-inhoudelijke ondersteuning van pastoraatsgroepen wordt wél geclusterd. Er zullen ontmoetings- en trainingsbijeenkomsten georganiseerd worden voor alle bezoekwerkers samen. De pastores maken zich verantwoordelijk voor de inhoudelijke ondersteuning van de pastoraatsgroepen. Mogelijk zal door natuurlijk verloop en intensievere samenwerking gaandeweg wel één grote pastoraatsgroep ontstaan.

Pastoresteam

De predikanten van de Protestantse Gemeente Enschede werken samen in teamverband. Hierdoor is het bundelen van taken eenvoudiger en is ruimte voor 'specialismen' ontstaan (bijvoorbeeld de diaconaal predikant). Uw pastoresteam streeft ernaar om ook op het gebied van pastoraat als één team te gaan werken.

Door de recente ontwikkelingen in de PGE, lossen de wijkgrenzen langzaam aan op, en zijn pastorale relaties tussen predikant en

¹ Bij deze bijeenkomsten waren vertegenwoordigers van bezoekers-, pastoraatsgroepen of kerkenraadsleden aanwezig van de wijken Apostel Thomaskerk, Detakerk, Lonneker, Opstandingskerk, Verrijzeniskerk en Vredeskerk.

gemeenteleden steeds minder wijk- en persoon gebonden. Als predikanten van de PGE stellen wij onszelf ten doel gemeentebreed beschikbaar zijn, en het mogelijk maken dat alle gemeenteleden onder de pastorale zorg van alle predikanten vallen. Omgekeerd krijgen gemeenteleden zo de mogelijkheid om zelf hun predikant(e) te kiezen. Gemeenteleden zijn niet langer 'automatisch' pastoraal verbonden aan hun wijkpredikant, maar hebben de mogelijkheid op basis van hun voorkeur een predikant 'te kiezen'. Bestaande pastorale relaties kunnen blijven bestaan, maar, waar gewenst, ook veranderen. Deze 'vrije predikantenkeuze' kent één beperking, namelijk de beschikbare tijd van iedere afzonderlijke predikant. In sommige gevallen is het praktisch niet mogelijk om aan de wensen van pastoranten te voldoen en zullen andere oplossingen gezocht moeten worden. Als pastoresteam realiseren wij ons terdege dat genoemde beperking niet enkel een formele opmerking is, maar een reële inperking vormt op de 'vrije predikantenkeuze'.

Pastoraal coördinator

Nieuw en cruciaal element in de nieuwe pastorale structuur is de figuur van een pastoraal coördinator. Het maken van pastorale afspraken, het 'bijhouden' van pastorale voorkeuren, het onderhouden van een pastorale "administratie" vraagt in een 'pastorale groepspraktijk' om gecoördineerde afstemming. De pastorale inzet van de predikanten kan tevens groter worden, wanneer pastoraat op vaste tijdstippen in de agenda's is 'geblokt' en reeds is ingevuld met concrete afspraken.

Een pastoraal coördinator coördineert alle pastorale aanvragen, kan afspraken maken voor de pastores, en treedt, wanneer er niet direct een predikant nodig is, in overleg met de pastoraatsgroepen. De pastoraal coördinator heeft derhalve ook toegang tot de ledenadministratie LRP. De pastoraal coördinator is twee of drie dagdelen per week telefonisch bereikbaar en zo mogelijk ook op zondagmorgen aanspreekbaar.

Onder andere in de Protestantse Gemeente Leidschendam is positieve ervaring opgedaan met een pastoraal coördinator.

In *Kerk en Stad* van juli/augustus 2015 is reeds een oproep geplaatst voor vrijwilligers die deze functie op zich zouden willen nemen. (zie bijlage 1; *Vacaturetekst PaCo*)

Wat verandert er?

Ten grondslag aan deze nieuwe structuur ligt het principe dat het initiatief voor het aanvragen van een pastoraal gesprek bij gemeenteleden zelf ligt. Wie pastoraal contact wenst, regelt dit zelf via de pastoraal coördinator. Ook kan men bij de pastoraal coördinator een ander "aanmelden" voor pastoraal contact.

Het is binnen de PGE weinig gebruikelijk om op deze manier 'zelf initiatief te ontplooiën', maar de pastoraatsgroepen en het pastoresteam zijn overtuigd dat het "omzien naar elkaar" in deze gezamenlijkheid toch zo werkzaam zal blijken, en dat deze nieuwe werkwijze snel een natuurlijke zal worden. In *Kerk en Stad* en in *de zondagsbrief* zal regelmatig een bescheiden oproep staan om mensen te stimuleren zich te melden voor een pastoraal gesprek.

Toekomst

Het is een wens van de pastores op termijn 'categoriaal pastoraat' te ontwikkelen. Hierbij wordt een specifieke doelgroep uitgenodigd voor een pastoraal gesprek. Categoriaal pastoraat creëert de mogelijkheid voor gesprekken zonder dat een bijzondere vraag of speciale levensgebeurtenissen daartoe aanleiding geven. In dergelijke communicatie en de pastorale agenda vormt de pastoraal coördinator een onmisbare schakel.

Samenvatting

De bestaande pastoraatsgroepen blijven het bezoekwerk voortzetten zoals ze gewend zijn. Ze worden gezamenlijk toegerust.

Ieder gemeentelid kan zijn eigen pastor behouden, maar kan ook, zoveel als mogelijk, zelf een predikant kiezen.

Alle pastorale afspraken worden gemaakt via een pastoraal coördinator, die daarvoor speciaal wordt toegerust.

Namens uw pastoresteam,
Hanneke Siebert